

HERALDIKAI ELEMZÉS EGY MAGYAR VÁRMEGYE
CÍMERÉRŐL ROMÁN MEGJEGYZÉSSEL ÉS LEXIKONI
ADATOKKAL

"Mikor Naszód vidéke egy vármegyévé egyesült Besztercével, az egyesített vármegyei címer naszódi részletét egy granicsár gimnáziumi tanár állítja egybe, mivel azelőtt heraldikai jelentésű címere nem volt a határőrvidéknek. Az új címeren a naszódi rajztanár a következő emblémákat kombinálta egybe: fenyvesekből kiemelkedő havas csupasz kőszikla csúcsán (Ünőkő) egy kétfejű fekete sast ragyog körül a felkelő nap. Alant zöld mezőben, a fenyves lábainál egy nőstény farkas emlőjét szopja egy nadrágos, mezítlábás kis fiú (Romolus), míg a másik fiúcska (Remus) egy előtérben álló római katona felé szalad. A pirosnadrágos, mezítlábás római vitéz jobbában lándzsa van, baljában meg pajzso tart maga előtt, s a pajzsra három betű van írva: V. R. R. (Virtus Romanorum Rediviva ! - azaz: A rómaiak már használt virtusa. A szerk. -) ... Ezzel a címerrel és címeres zászlóval jelenhetett meg a vármegye Budapesten a vármegyék hódoló küldöttségében a millenniumkor. És senkit nem csuktak le e zászlóért s rajta e jeligéért." (Nyírő József: Néma küzdelem.)

"Nemzetiség nélkül nincs szabadság, sem világosság sehol, hanem mindenütt csak bilincsek, sötétség és dermedtség. Ami a víz a hálnak, levegő a madárnak és minden élőlénynek, ami a világosság a látásnak, nap a növénynek, szó a gondolathoz; - az nekünk a nemzetiség." (Nyírő József szerint Barnutiu Simon.)

"A lakosok közt volt (1891) 4994 (4,8 %) magyar, 25,268 (32,0 %) német (szász) és 70,466 (67,2 %) oláh." (A Pallas nagy lexikona.)